EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 23.2.2012
COM(2012) 72 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003 o statutu evropské družstevní společnosti (SCE)

(Text s významem pro EHP)

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003 o statutu evropské družstevní společnosti (SCE)

(Text s významem pro EHP)

OBSAH

1. Úvod 4

2. Cíl statutu 4

3. Použití statutu SCE: Seznam SCE 5

4. Pozitivní a negativní faktory, které podle výsledků veřejné konzultace ovlivňují zakládání SCE 5

4.1. Obecný trend 5

4.2. Pozitivní a pro družstva specifické podněty k založení SCE 6

4.3. Hodnocení dalších údajných výhod 6

4.4. Negativní faktory 6

5. Důvody relativního neúspěchu statutu SCE 7

6. Otázka zjednodušení 7

7. Tendence v oblasti distribuce SCE 8

8. Informace týkající se konkrétních otázek a možných změn nařízení 8

8.1. Informace týkající se konkrétních bodů podle článku 79 nařízení 8

8.2. Zjednodušení odkazů na vnitrostátní právní předpisy 9

9. ZÁVĚR 10

1. ÚVOD

Nařízení o evropské družstevní společnosti (SCE, podle latinského názvu „Societas Cooperativa Europaea“) bylo přijato dne 22. července 2003[1], dva roky po přijetí nařízení o statutu evropské společnosti (SE, podle latinského názvu „Societas Europaea“)[2]. Nařízení o statutu evropské družstevní společnosti (dále jen „nařízení o SCE“) doplňuje směrnice Rady 2003/72/ES, která se týká zapojení zaměstnanců do SCE (dále jen „směrnice o SCE“)[3]. Lhůta pro přizpůsobení vnitrostátních právních předpisů nařízení a směrnici o SCE byla stanovena na 18. srpna 2006.

2. CÍL STATUTU

Hlavním cílem statutu je usnadnit přeshraniční a nadnárodní činnosti družstev[4]. Stejně jako statut evropské společnosti (SE) je i statut evropské družstevní společnosti (SCE) volitelným právním nástrojem. Podniky si mohou zvolit, zda si pro účely svých přeshraničních činností nebo operací zvolí právní formu SCE nebo vnitrostátního družstva.

SCE může být založena některým z těchto způsobů:

- přeměnou vnitrostátního družstva, které má pobočku v jiném členském státě;
- fúzí dvou nebo více družstev z různých členských států;
- alespoň pěti fyzickými osobami a společnostmi v jakékoli právní formě, které působí v různých zemích;
- dvěma společnostmi nebo pěti fyzickými osobami s bydlištěm nejméně ve dvou členských státech.

Ve všech těchto případech je nutná přítomnost nadnárodního prvku, neboť zakladatelé musí pocházet alespoň ze dvou zemí.

Účelem statutu SCE je odstranit právní překážky, které brání vytváření a spravování skupin družstev z různých členských států. Brzdou jejich přeshraniční podnikatelské činnosti jsou rozdílné právní předpisy o družstvech platné v různých zemích. Nařízení o SCE se tyto problémy snaží omezit tím, že družstvům umožňuje restrukturalizovat se prostřednictvím přeshraničních fúzí. SCE si na jeho základě může přemístit sídlo do jiného členského státu, než ve kterém byla založena. Nařízení umožňuje SCE zvolit si takový systém správy a řízení, který je pro ni nejlepší. Může to být monistický nebo dualistický systém; správní rada může nebo nemusí mít dozorčí výbor.

---

1 Úř. věst. L 207 ze dne 18. srpna 2003: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2003:207:0001:0024:EN:PDF

2 Nařízení (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE), Úř. věst. L 294, 10.11.2001, s. 1, http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexplus!prod!DocNumber&lg=cs&type_doc=Regulation&an_doc=2001&nu_doc=2157

3 Směrnice Rady 2003/72/ES ze dne 22. července 2003, kterou se doplňuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců, Úř. věst. L 207, 18.8.2003, s. 25, http://eur-lex.europa.eu/smartapi/cgi/sga_doc?smartapi!celexapi!prod!CELEXnumdoc&numdoc=32003L0072&model=guichett&lg=cs

4 Komise text předložila v roce 1992 společně s dalšími dvěma návrhy, a sice s návrhem týkajícím se evropského sdružení a s návrhem týkajícím se evropské vzájemné společnosti, které Komise vzhledem k nedostatečnému pokroku při jednáních v Radě stáhla v roce 2006. Všechny tři návrhy byly součástí balíčku na podporu sociálních podniků; byly reakcí na požadavky těchto sociálních podniků, aby jim bylo umožněno vytvářet své vlastní evropské právní formy, a zajistit tak rovné konkurenční podmínky s tradičními kapitálovými společnostmi.

Článek 79 nařízení o SCE požaduje, aby Komise do pěti let od vstupu uvedeného nařízení v platnost předložila zprávu o jeho uplatňování. Tato zpráva musí zahrnovat případné návrhy na změny uvedeného nařízení. Uplatňování směrnice, kterou se doplňuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců, bylo přezkoumáno v roce 2010[5].

Za účelem shromáždění údajů potřebných k vypracování této zprávy zadalo Generální ředitelství Evropské komise pro podniky a průmysl (GŘ ENTR) externí studii[6], kterou obdrželo v září 2010. V dubnu 2011 zahájilo GŘ ENTR veřejnou konzultaci o výsledcích a doporučeních této studie. Zároveň Komise v Aktu o jednotném trhu[7] uvedla, že hodlá prověřit, zda je nařízení o SCE třeba revidovat nebo zjednodušit, aby lépe sloužilo zájmům družstev.

Komise ve svém sdělení o Iniciativě pro sociální podnikání, které bylo přijato dne 25. října 2011[8], uvedla, že by v závislosti na výsledcích veřejné konzultace mohla předložit návrh na zjednodušení nařízení o SCE s cílem posílit jeho nezávislost na vnitrostátních právních předpisech, a zjednodušit tak jeho použití při zakládání sociálních družstev.

Výsledky veřejné konzultace byly zveřejněny brzy poté, v listopadu 2011[9]. Tato zpráva vychází z uvedených výsledků.

3. POUŽITÍ STATUTU SCE: SEZNAM SCE

V listopadu 2011 bylo ve 30 členských státech EU a EHP registrováno 24 SCE: pět v Itálii, sedm na Slovensku a po jedné ve Francii, Lichtenštejnsku, Nizozemsku, Španělsku a Švédsku, dále tři v Maďarsku, dvě v Německu a dvě v Belgii. Nařízení o SCE mělo vstoupit v platnost v roce 2006. Velké většině členských států se však tuto lhůtu nepodařilo dodržet. V prosinci 2011 nebyla nezbytná opatření k zajištění účinného uplatňování nařízení přijata ještě ve třech členských státech.

Podrobnější informace k seznamu SCE a k jejich charakteristikám jsou uvedeny v příloze této zprávy.

4. POZITIVNÍ A NEGATIVNÍ FAKTORY, KTERÉ PODLE VÝSLEDKŮ VEŘEJNÉ KONZULTACE OVLIVŇUJÍ ZAKLÁDÁNÍ SCE

4.1. Obecný trend

Podle profesních organizací neexistuje žádný obecný trend, který by platil pro všechna družstva. Při rozhodování, zda založit vnitrostátní družstvo nebo SCE, nebo při zvažování, která země by pro zápis SCE do rejstříku byla nejlepší, jsou jedním z nejdůležitějších faktorů

5 Zpráva Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o přezkumu směrnice Rady 2003/72/ES ze dne 22. července 2003, kterou se doplňuje statut evropské družstevní společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců (KOM(2010) 0481, 16.9.2010).

6 Studie o provádění nařízení (ES) č. 1435/2003 o statutu evropské družstevní společnosti (SCE): Shrnutí a část I: Syntéza a komparativní zpráva: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf a část II: Zprávy členských států: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_ii_national_reports.pdf

7 KOM(2011) 206: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:52011DC0206:EN:NOT.

8 KOM(2011) 682: http://ec.europa.eu/internal_market/social_business/index_en.htm.

9 Shrnutí odpovědí: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/public-consultation-files/summary_replies_en.pdf.

daně. Statut SCE však zdanění neupravuje, neboť to se řídí právními předpisy země, v níž se SCE nachází. Proto se daně z příjmů družstev, daně z příjmů právnických osob, daně ze zisků nebo z přebytků vytvořených členy družstva a daně z nedělitelných rezerv stále mezi jednotlivými zeměmi liší.

Kromě daní je třeba zvážit i další faktory, jimiž jsou v sestupném pořadí podle důležitosti: požadavky vnitrostátního pracovního práva, složitost a relativní přísnost vnitrostátních právních předpisů týkajících se družstev. Při rozhodování o místě, kde má být družstvo zapsáno do rejstříku, budou podnikatelé rovněž upřednostňovat zemi s dobrými komunikačními sítěmi a administrativně příznivým prostředím pro podnikání.

4.2. Pozitivní a pro družstva specifické podněty k založení SCE

Dle tvrzení družstev a profesních organizací je nejvýznamnějším přínosem zřízení SCE **evropský obraz.** Díky němu mohou zakladatelé družstva proniknout na trhy, kde má evropská obchodní značka větší váhu než národní značka. Platí to především v takových oblastech, jako je poskytování sociálních služeb.

Řada organizací dále tvrdí, že právo zakládat SCE je pro družstva výhodou, protože jim umožňuje obecně zdůraznit **příslušnost k družstevnímu hnutí** v případech, kdy chtějí založit dceřinou společnost v jiné zemi nebo přeshraniční společný podnik. Některé zúčastněné strany chápou statut SCE symbolicky, neboť zvyšuje prestiž podniků sociální ekonomiky. Družstva zdůrazňují, že se jejich model podnikání liší od tradičních kapitálových společností. Je založen na solidaritě, demokratické správě věcí veřejných, zapojení členů a jejich úzkém vztahu k zákazníkům a staví jejich zájmy před zájmy manažerů.

4.3. Hodnocení dalších údajných výhod

Většina zúčastněných stran neshledává v **nadnárodním charakteru SCE** potenciální výhodu při provádění přeshraniční strukturálních změn ve skupině. Zdá se, že o tento rys SCE jeví zájem pouze velké družstevní finanční instituce a vzájemné pojišťovny, které jej shledávají užitečným pro **reorganizaci a zjednodušení struktury skupiny**. K prosinci 2011 však žádná taková SCE nevznikla.

Možnost přemístění sídla do jiného členského státu není chápána ani jako důležitý stimul, ani jako skutečná konkurenční výhoda SCE oproti vnitrostátním družstvům. V rámci veřejné konzultace byla tato otázka vznesena, ale nikdo se k ní nevyjádřil.

V praxi žádná SCE k prosinci 2011 své sídlo nepřemístila.V rámci veřejné konzultace byly zúčastněné rovněž strany tázány, zda oceňují možnost založit SCE za účelem provedení **přeshraniční fúze**. Nikdo to nepovažoval za významný faktor. K prosinci 2011 nemá Komise žádné informace o jakékoli takové operaci.

Podniky nejeví zájem ani o **přeměnu** vnitrostátního družstva na SCE: zúčastněné strany se k této možnosti nevyjádřily.

4.4. Negativní faktory

Konzultace se zúčastněnými stranami poukázaly na některé problémy s uplatňováním nařízení o SCE. Tyto problémy souvisejí jak se zakládáním, tak s fungováním SCE.

Nejvýznamnější problémem zakládání SCE je **nedostatečné povědomí o evropské družstevní společnosti** v podnikatelských kruzích. Nejvýznamnějšími negativními faktory jsou **náklady na založení družstva**, **složité postupy**, jež je třeba dodržovat (z důvodu četnosti odkazů na vnitrostátní právní předpisy) a **právní nejistota**, jaké právo má být v každém jednotlivém případě použito.

Řada zúčastněných stran za překážku rovněž považuje **požadavek na minimální kapitál ve výši 30 000 EUR**, alespoň pro fyzické osoby, které chtějí zřídit malou SCE pro účely přeshraniční spolupráce. Existuje nicméně i odlišný úhel pohledu, podle kterého dostatečný kapitál svědčí o serióznosti podniku.

Někteří respondenti považují ustanovení ohledně **zapojení zaměstnanců** za negativní faktor, neboť jsou podle jejich názoru těžkopádná a složitá. Rovněž se má za to, že týkají-li se tato pravidla pouze malého počtu zaměstnanců, nejsou přiměřená. Zaměstnanecké organizace a jiní respondenti však v této oblasti nespatřují žádné problémy.

5. DŮVODY RELATIVNÍHO NEÚSPĚCHU STATUTU SCE

Osoby, které se do konzultace zapojily, se domnívají, že statut SCE byl poměrně neúspěšný nejen proto, že je složitý, ale také především z toho důvodu, že podniky, které volí podobu družstva, bývají silně fixovány na místě, kde působí. Družstvo má konec konců sloužit členům, kteří se přímo podílejí na demokratickém řízení podniku.

Převážnou většinu družstev tvoří malé podniky působící v rámci vnitrostátních hranic. Řada organizací zúčastněných stran má proto pochybnosti, zda statut SCE nabízí nějaké výhody. Kromě toho se zakladatelé družstev více spoléhají na vnitrostátní předpisy, které znají lépe.

Někteří respondenti poukazují na to, že nařízení o SCE bylo v řadě členských států provedeno se značným zpožděním (ve skutečnosti několikaletým), a to i v zemích jako Francie, Itálie a Španělsko, kde je družstevní hnutí velmi silné.

6. OTÁZKA ZJEDNODUŠENÍ

Všechny zúčastněné strany se domnívají, že významnou překážkou úspěchu SCE je složitost nástroje. Podle evropské organizace zastupující všechny vnitrostátní a odvětvové svazy družstev v EU se vnitrostátní právní předpisy týkající se družstev jeví jako jednodušší a pružnější. Podle několika zúčastněných stran odrazuje složitost nařízení (s řadou odkazů na vnitrostátní právní předpisy) nejen družstva, ale i jiné typy podniků, který by jinak o formu SCE mohly mít zájem.

Zúčastněné strany jsou za jedno v názoru, že má-li být nařízení o SCE jak velkými, tak malými podniky více využíváno, nutně potřebuje zjednodušit. Vzhledem k tomu, že se tento typ nařízení v mnoha místech odkazuje na vnitrostátní právní předpisy, nepředstavuje pro družstva žádné skutečné výhody.

Ve skutečnosti tento nástroj k prosinci 2011 nevyužila žádná z velkých skupin družstev, které působí nebo mají v úmyslu působit na evropské úrovni. Jedna velká skupina v odvětví maloobchodní distribuce sdružující vnitrostátní družstva, která zaujímají na svých domovských trzích přední pozici, se raději než SCE rozhodla založit družstvo podle belgického práva. Podobně tomu bylo v případě jedné významné fúze družstev v odvětví

zemědělství a mléka v Belgii, Německu a Nizozemsku, která rovněž neproběhla prostřednictvím SCE[10].

7. TENDENCE V OBLASTI DISTRIBUCE SCE

Mezi sílou a významem družstevního hnutí v zemi a počtem SCE v této zemi neexistuje žádný pozitivní vztah. Francie, Německo, Itálie a Španělsko jsou příkladem zemí, v nichž podniky o vytvoření SCE neprojevily velký zájem, ačkoli vnitrostátní orgány družstevní hnutí aktivně podporují, a vnitrostátní organizace družstvům poskytují silnou technickou a právní podporu.

Kromě toho se zdá, že v několika členských státech existuje určitý počet předzaložených (tzv. ready-made) nebo neaktivních SCE, což je podobná praxe jako u předzaložených SE. Jedná se o podniky nevykazující žádnou činnost, které byly založeny profesionálními poskytovateli služeb v těchto zemích a které jsou nabízeny k prodeji. Zdá se, že zahraniční hospodářské subjekty kupují předzaložené SCE zejména proto, aby ušetřily čas a náklady a vyhnuly se složitém postupu zakládání společností a jednání o zapojení zaměstnanců. Ohledně toho, co se s předzaloženou společností stane po její aktivaci, nemá Komise příliš informací.

8. INFORMACE TÝKAJÍCÍ SE KONKRÉTNÍCH OTÁZEK A MOŽNÝCH ZMĚN NAŘÍZENÍ

8.1. Informace týkající se konkrétních bodů podle článku 79 nařízení

Podle článku 79 nařízení o SCE musí tato zpráva posoudit, zda je vhodné umožnit umístění správního ústředí a sídla SCE v různých členských státech. Rovněž musí zvážit, zda by měla být povolena taková ustanovení stanov SCE, která jsou odchylná od vnitrostátních právních předpisů týkajících se družstev nebo je doplňují, i kdyby se tyto výjimky neposkytovaly místním družstvům.

Tyto dvě otázky si obdobně klade i nařízení o SE, neboť se týkají fungování i provozu jak evropských společností, tak evropských družstev.

Podle článku 79 musí tato zpráva také posoudit, zda je vhodné povolit ustanovení, která umožňují rozdělení SCE na dvě nebo více vnitrostátní družstva, a zda mají být povoleny zvláštní opravné prostředky pro případ podvodu nebo omylu při zápisu SCE založené fúzí. Tyto dvě otázky jsou specifické pro SCE, neboť v této oblasti neexistují podobné právní předpisy jako třetí, šestá a desátá směrnice o právu obchodních společností[11], které jsou použitelné v případě akciových společností.

U žádné z těchto otázek nemá Komise dostatečné důkazy, na jejichž základě by bylo možné vyvodit jasné závěry. Je to proto, že bylo vytvořeno tak málo SCE a že nařízení vstoupilo v členských státech v platnost velmi pozdě. Lze však prohlásit toto:

---

10 Coopernic (**COOP**érative **E**uropéenne de **R**éférencement et de **N**égoce des **I**ndépendants **C**ommerçants) Scrl je evropské družstvo nezávislých maloobchodníků a obchodníků (Centres E. Leclerc, Colruyt, Conad, Coop a Rewe). Jeho cílem je umožnit nezávislých maloobchodníků výměnu know-how a snížit náklady dodavatelského řetězce. V prosinci 2007 oznámily společnosti Friesland Foods a Camping svůj záměr uskutečnit fúzi. O rok později, v prosinci 2008, získaly souhlas evropských orgánů pro hospodářskou soutěž k vytvoření Friesland Campina.

11 http://ec.europa.eu/internal_market/company/official/index_en.htm#directives

- Zdá se, že otázka, zda povolit, aby se správní ústředí SCE nacházelo v jiné zemi, než je její sídlo, není pro družstevní hnutí nijak důležitá. Zúčastněné strany, které se zapojily do konzultace, se k tomuto bodu nevyjádřily. Družstva jsou podniky se silnými vazbami na místní společenství a stejně jako tradiční kapitálové společnosti si potřebují zachovat k území, na kterém působí, úzký vztah.

- Otázkou, zda je ve stanovách SCE vhodné povolit odchylku od místních právních předpisů týkajících se družstev, se zabývají všechny zúčastněné strany. Názory na to, zda by SCE měly být více nezávislé na vnitrostátních právních předpisech, se liší. Většina respondentů se domnívá, že nařízení o SCE by mělo členům družstva umožnit, aby si zvolili takový model řízení a takovou strukturu, které budou nejlépe sloužit jejich cílům a potřebám. Řada z nich však vyjádřila vážné výhrady s tím, že díky této nezávislosti se SCE může odchýlit od zásad a hodnot družstevního modelu podnikání. Respondenti rovněž uvedli, že by pro SCE neměla být stanovena výjimka z dodržování povinných pravidel pro ochranu práv menšinových členů nebo zaměstnanců.

- Je zřejmé, že otázky týkající se rozdělení SCE na dvě nebo více vnitrostátní družstva a opravných prostředků v případě, že je fúze zrušena, družstva alespoň dosud netíží. K prosinci 2011 nebyla prostřednictvím fúze založena žádná SCE.

8.2. Zjednodušení odkazů na vnitrostátní právní předpisy

Nařízení o SCE vychází částečně ze statutu **SE**, který byl přijat o dva roky dříve. V celé řadě pravidel týkajících se SCE, které jsou obecně platné a nikoli zaměřené specificky na družstva, se opakují podobná ustanovení, na kterých se dohodla Rada a EP v době přijetí SE. Patří sem pravidla týkající se fúzí, hierarchie použitelných právních předpisů a přemístění správního ústředí společnosti, jakož i požadavek na přeshraniční prvek.

Nařízení o SCE obsahuje rovněž velké množství odkazů na vnitrostátní právní předpisy týkající se buď družstev, nebo kapitálových akciových společnosti. SCE musí například svolat valnou hromadu alespoň jednou ročně, nestanoví-li právní předpisy členského státu vztahující se na družstva častější konání nebo jestliže se za účelem ochrany věřitelů provádí fúze, musí se řídit vnitrostátními právními předpisy pro fúze akciových společností.

Kromě toho nařízení o SCE obsahuje řadu možností nebo odkazů, které členským státům umožňují SCE nařídit určité chování. Tato ustanovení často začínají slovy *„členský stát může stanovit“*. Například v případě fúze může členský stát přijmout předpisy k zajištění přiměřené ochrany členů, kteří s fúzí vyjádřili nesouhlas. Jiná používají formulace jako *„pokud to dovolují právní předpisy členského státu sídla SCE“*.

Ve snaze zjednodušit nařízení lze více než 30 článků obsahujících takové možnosti a odkazy rozdělit do tří hlavních kategorií. Do první kategorie patří články, které upravují otázky společné pro nařízení o SCE a SE. Do druhé kategorie patří ustanovení, která přímo odkazují na právní předpisy týkající se akciových společností. A do třetí náleží pravidla obsahující odkazy a možnosti, které upravují konkrétní činnosti a problémy družstev.

- V případě článků v první kategorii hodlá Komise navrhnout případné změny těchto ustanovení v souladu se stávající diskusí o možných změnách odpovídajících článků nařízení o SE. Jedná se o tytéž otázky a řešení by měla být stejná pro obě nařízení.

- V případě článků ve druhé kategorii se Komise domnívá, že by měla důkladně konzultovat se zúčastněnými stranami, zda jsou odkazy na akciové společnosti ještě nutné. Některé zúčastněné strany uvedly, že v důsledku těchto odkazů mohou být stávající vnitrostátní právní předpisy týkající se družstev opomíjeny. Kromě toho ne všechny členské státy mají právní předpisy, které by byly specifické pro družstva.

- Jestliže nařízení v případě článků spadajících do třetí kategorie stanoví, že dané pravidlo se použije na SCE pouze tehdy, pokud to umožňují vnitrostátní právní předpisy, bude Komise konzultovat zúčastněné subjekty ohledně toho, jak zajistit větší nezávislost nařízení o SCE na vnitrostátních právních předpisech.

9. ZÁVĚR

Na základě této zprávy Komise hodlá vést konzultace se zúčastněnými stranami o možnosti **zjednodušení nařízení o SCE**. Za tímto účelem uspořádá dvě velké konference u příležitosti Mezinárodního roku družstev, kterým OSN rok 2012 vyhlásila. První se bude konat v dubnu 2012 v Bruselu a zúčastní se jí organizace zúčastněných stran. Druhá proběhne v září 2012 během kyperského předsednictví a v jejím rámci se setkají zástupci členských států.

Na těchto fórech se bude Komise zúčastněných stran dotazovat, zda by jednotlivé články měly být zjednodušeny tak, že se zruší a nahradí odkazy na právní předpisy týkající se veřejných společností, a zda lze zajistit, aby bylo nařízení o SCE méně závislé na vnitrostátních předpisech.

V širším kontextu je otázka evropských právních forem, jako jsou SE nebo SCE, a potřeba jejich přezkumu součástí probíhající diskuze o budoucnosti právních předpisů EU týkajících se obchodních společností. Výsledky této diskuse Komisi pomohou posoudit uvedenou potřebu a případně i nástroje, které mají být použity za účelem uspokojení poptávky evropských podniků po rovných podmínkách, lepší a jednodušší právní úpravě.

PŘÍLOHA

Uplatňování nařízení Rady (ES) č. 1435/2003 ze dne 22. července 2003 o statutu evropské družstevní společnosti (SCE)

1. ÚVOD

Tato příloha je součástí zprávy Komise o uplatňování nařízení o SCE. Jejím obsahem je seznam a popis stávajících SCE.

2. SEZNAM SCE

Podle informací, které uvádí studie[12], a z údajů obsažených v seznamu stávajících SCE, jehož autorem je německý Libertas Institute[13], bylo k 22. listopadu 2011 v členských státech EU a EHP zaregistrováno 24 SCE.

Informace o počtu stávajících SCE pocházejí především od vnitrostátních odborníků, kteří se podíleli na studii o SCE. Toto číslo bylo porovnáno s informacemi z Úředního věstníku EU (viz níže) a TED (Tender Electronic Daily). V Úředním věstníku nejsou některé SCE (dvě z celkového počtu 24) vůbec uvedeny, 13 je uvedeno jako SE, další 3 jsou označeny jako EHZS a pouze 7 jako SCE. Na skutečnost, že v Úředním věstníku chybí mnoho evropských právních forem subjektů, výzkumní pracovníci již upozornili během šetření zaměřeného na uplatňování nařízení o SE[14].

Od roku 2006 do roku 2009 se počet SCE zvýšil. V letech 2010 a 2011 bylo vytvořeno méně nových SCE než v roce 2009. V období od roku 2006 do listopadu 2011 byly počty nově vzniklých SCE v jednotlivých letech následující: 1 v roce 2006, 5 v roce 2008, 8 v roce 2009, 7 v roce 2010 a 3 v roce 2011.

3. SCE A JEJICH CHARAKTERISTIKY

3.1. Státní příslušnost zakladatelů

O státní příslušnosti zakladatelů, kteří se podíleli na vytváření stávajících SCE, je k dispozici velmi málo informací. Nařízení nevyžaduje, aby byly tyto údaje při zápisu SCE do rejstříku zveřejněny. Podle článku 13 se oznámení o zápisu SCE do rejstříku s uvedením firmy, identifikačního čísla, data a místa zápisu SCE do rejstříku, data a místa zveřejnění v domovské zemi, sídla a předmětu činnosti zveřejní v Úředním věstníku EU pouze pro informaci. Úřadu pro úřední tisky EU tyto údaje předává národní rejstřík obvykle do jednoho měsíce po zápisu SCE do rejstříku v domovské zemi.
Studie uvádí, že z pěti italských SCE byla jedna založena s finským a španělským partnerem, druhá s francouzskou vzájemnou společností a třetí má maltského spoluzakladatele. U devíti SCE (šesti slovenských, jedné francouzské, jedné německé a jedné maďarské) nejsou kromě informací, které vyžaduje nařízení, k dispozici žádné podrobné informace. Informace chybí, protože se buď jedná o nově zřízené SCE, nebo proto, že SCE odmítly vnitrostátním odborníkům požadované informace při přípravě studie poskytnout.

3.2. Geografické rozmístění

12 V tabulce v dodatku 4 části I studie jsou uvedeny nejdůležitější údaje o stávajících SCE: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/files/sce_final_study_part_i.pdf

13 Libertas – Europäisches Institut GmbH: http://www.libertas-institut.com/de/EWIV/List_SCE.pdf

14 Eidenmüller, Engert, Hornuf, Incorporating under European Law: The Societas Europaea as a Vehicle for Legal Arbitrage, 10. vydání European Business Organization Law Review (2009).

Zemí s největším počtem zapsaných SCE je Slovensko, které jich má sedm, avšak šest z nich by zároveň mohlo být považováno za předzaloženou SCE, neboť mají sídlo na stejné adrese a stejný předmět činnosti. Na druhém místě figuruje Itálie s pěti SCE, což odpovídá skutečnosti, že Itálie je země, kde jsou družstva rozšířená a stát je podporuje na základě článku 45 ústavy. Neexistence vnitrostátních prováděcích právních předpisů neměla na zřizování SCE v Itálii vliv. Poté následuje Belgie a Maďarsko. Ve 20 zemích (18 členských státech a 2 zemích EHP) nebyla zřízena žádná SCE.

3.3. Způsoby založení

Ze čtrnácti SCE, u kterých jsou k dispozici příslušné údaje, byly všechny založeny jako *ex novo* (nebo *ex nihilo*) v souladu s čl. 2 odst. 1 první, druhou a třetí odrážkou nařízení o SCE, tedy:

a) „alespoň pěti fyzickými osobami s bydlištěm alespoň ve dvou členských státech“;

b) „alespoň pěti fyzickými osobami a společnostmi ... které mají bydliště v nejméně dvou různých členských státech nebo se řídí právem alespoň dvou různých členských států“;

c) „ společnostmi…, které se řídí právem alespoň dvou různých členských států“.

Konkrétněji bylo šest SCE založeno v souladu s písmenem a), dalších šest v souladu s písmenem b) a dvě v souladu s písmenem c). Způsob založení ostatních SCE není dosud znám. Žádná SCE nebyla založena prostřednictvím fúze nebo přeměny.

Nejsou k dispozici žádné informace o tom, zda došlo k přemístění sídla. Neexistují žádné informace o likvidaci SCE nebo o její přeměně na vnitrostátní právní formu.

V čl. 1 odst. 2 nařízení se stanoví, že není-li stanovami SCE při jejím založení určeno jinak, ručí členové jen do výše svého upsaného vkladu. Ručí-li členové SCE omezeně, přidá se ke jménu SCE dodatek „s ručením omezeným“. Pokud jde o právní formu, je třináct z 24 SCE v rejstříku zapsáno jako „s ručením omezeným“: sedm na Slovensku, tři v Itálii a tři v Maďarsku. U ostatních SCE však není míra odpovědnosti jistá.

3.4. Předmět činnosti, struktura orgánů, upsaný kapitál, počet zaměstnanců

Podle dostupných informací poskytuje většina stávajících SCE služby. Sedm SCE lze považovat za „sociální družstva“ nebo sociální podniky ve smyslu Iniciativy pro sociální podnikání[15] a jejich cílem je zaměstnávání znevýhodněných osob, lékařské poradenství a služby v oblasti zdraví. Dalších sedm se zabývá činnostmi v oblasti nemovitostí, dvě SCE působí v odvětví stavebnictví a tři poskytují poradenské služby v oblasti podnikání.

Pokud jde o **strukturu orgánů**, zvolilo si pět SCE monistický[16] systém a deset dualistický systém[17]. Všechny italské SCE si zvolily dualistický systém.

Patnáct SCE bylo založeno s **upsaným základním kapitálem** v minimální požadované výši 30 000 EUR nebo přibližně v této výši. Jedna SCE byla založena s upsaným základním kapitálem ve výši 110 000 EUR. Průměrnou **rozvahu** nelze pro stávající SCE stanovit kvůli nedostatku informací. **Čistý obrat** je znám u dvou SCE: jedna měla v roce 2009 čistý obrat 1 000 EUR a druhá méně než 15 000 EUR.

Celkový počet **zaměstnanců** ve dvanácti SCE, pro které jsou příslušné údaje k dispozici, je 32. Tyto osoby jsou převážně zaměstnány ve dvou SCE (jedna má 13 zaměstnanců, druhá 10). Šest SCE má pouze jednoho či dva zaměstnance. Čtyři SCE uvedly, že nemají žádné zaměstnance.

Tabulka 4. Stávající SCE (k 22.11.2011)

Země	Počet SCE

15 KOM(2011) 682: http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0682:FIN:CS:PDF.

16 Struktura pouze se správním orgánem.

17 Struktura s řídícím orgánem a s dozorčím orgánem.

RAKOUSKO	0
BELGIE	2
BULHARSKO	0
KYPR	0
ČESKÁ REPUBLIKA	0
DÁNSKO	0
ESTONSKO	0
FINSKO	0
FRANCIE	1
NĚMECKO	2
ŘECKO	0
MAĎARSKO	3
ISLAND	0
IRSKO	0
ITÁLIE	5
LOTYŠSKO	0
LICHTENŠTEJNSKO	1
LITVA	0
LUCEMBURSKO	0
MALTA	0
NIZOZEMSKO	1
NORSKO	0
POLSKO	0
PORTUGALSKO	0
RUMUNSKO	0
SLOVENSKO	7

SLOVINSKO	0
ŠPANĚLSKO	1
ŠVÉDSKO	1
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	0
CELKOVÝ POČET SCE	**24**